

[Fuglsang.]

umulig at betale for mennesker med jævne indtægter. Følgelig var der al mulig grund for regeringspartierne til at gennemføre deres løfter ikke mindst fra valgkampene om bedre og billigere boliger. Det er bare ikke det, forslagene drejer sig om. Det, man arbejder hen imod, er en klækkelig forhøjelse dels til fordel for de offentlige kasser — jeg er nu ikke så sikker som det ærede medlem hr. Niels Andersen på, at det bliver en omlægning fra skat til grundskyld; alle erfaringer fortæller mig, at det bliver en gang grundskyld oven på de gamle skatter — dels til fordel for de private husejere, men det sker jo på den måde, for stadig at holde mig til overenskomsterne, at disse forhøjelser træder i kraft til 1. april, mens dyrtidsreguleringen først finder sted 5 måneder senere, og alligevel er der stadig folk, der hævder, at det er dyrtidsreguleringen, som driver vort prisniveau i vejret.

Denne økonomiske og produktionsmæssige udvikling har haft en anden følgesvend: arbejdsløsheden. Jeg så af en tegning i et blad for nylig, at man kan fremstille automatiske maskiner, der kan lave biler, men man kan ikke lave maskiner, der kan købe dem, og de folk, som maskinerne gør arbejdsløse, kan heller ikke. Dertil kommer, at regeringens nedskæringspolitik har haft en direkte arbejdsløshedsskabende virkning. Ganske vist siger regeringen fortrøstningsfuldt, at beskæftigelsen er bedre end før, at den er relativt god. Men alligevel kan det ikke for os være rigtigt, at der i en såkaldt velfærdsstat i juni, juli, august og september har været henholdsvis ca. 30 000, 31 500, 34 500 og 34 000 arbejdsløse, altså familier, som i disse bedste sommer måneder har måttet leve for under 100 kr. om ugen, og der er jo intet, der tyder på nogen forbedring i den retning, snarere det modsatte.

For os at se ligger her en central opgave. En sådan arbejdsløshed er ikke alene i modstrid med snakken om velfærdsstat, men er en skamplet på demokratiet. Derfor må der sættes ind her. Vi kommunister har gang på gang rejst spørgsmålet og peget på opgaver, der trænger sig på, og vist, hvor midlerne kan hentes. Vi har henvist til behovet for boliger og til andet påtrængende byggeri, sygehuse og de skoler, som er nødvendige, hvis den nye skolelov skal få

virkelig værdi. Vi har støttet Dansk Arbejdsmands Forbunds henvendelse til kommuner og amter om at sætte beskæftigelsesarbejder i gang, og vi har vist, hvor pengene kan hentes, nemlig i de mægtige beløb, som kastes ud til militære, uproduktive formål. Vi har ikke noget imod de egnsudviklingsplaner, der med henblik på beskæftigelses spørgsmålets løsning er udarbejdet, men de må ikke blive lynafledere for arbejdernes berettigede krav om, at der ikke mindst i arbejdsløshedsøerne må ske noget og ske noget nu.

Netop her er der et forhold, som falder mig i øjnene. Jeg vil nævne et par eksempler. Det ene er tanken om at oprette en cykelfabrik i Jetsmark kommune, vel vor mest omtalte arbejdsløshedsø. Denne tanke blev i virkeligheden torpederet af de andre cykelfabrikker. Det andet eksempel er fra Ålborg. Her har man på cementfabrikken Norden i en årrække fremstillet råjern og derved dels sparet nogen valuta, dels beskæftiget 300 arbejdere i denne arbejdsløshedsramte by. Nu har ejerne af denne fabrik fundet på, at de vil standse denne virksomhed og derved yderligere kaste 300 familieforsørgere på gaden. Man kunne måske også nævne de vanskeligheder, der tilsyneladende har været ved at få lov til at udnytte saltet i vor undergrund.

Alt dette foruden meget andet inden for byggeriet og inden for sukkerindustrien, hvor der er vanskeligheder ved at få oprettet nye sukkerfabrikker, viser, hvor falsk det er, når de borgerlige partiers ordførere her fremhæver det private initiativ og dets værdi. Det private initiativ begrænses af private snævre fortjenesteinteresser, dets samfundsforholdsinteresse tæller ikke meget med. Det rejser for mig spørgsmålet om nødvendigheden af at skride til rationalisering på vigtige områder. For os kommunister at se vejer borgernes krav om ret til arbejde samfundsmæssigt tungere end noget privat menneskes profitønsker, og kan eller vil de private ikke holde hjulene i gang, så har samfundet både ret og pligt til at gøre det. Groft sagt: indenrigspolitisk vender vi kommunister os mod en politik, som stedse vender den tunge ende nedad, og vi vil, når vi ser på forholdene på arbejdsmarkedet, støtte de kræfter og de bevægelser, som ikke alene kræver grundlaget for indgåede over-